

PG430 – Innføring i grafikkprogrammering

Forelesning 4

André R. Brodtkorb
Andre.Brodtkorb@nith.no

Oversikt

- Repetisjon fra forrige time
- Farger
- Lysegenskaper
- Materialegenskaper
- Lab: Mappeinnlevering

Mappe 1 hint

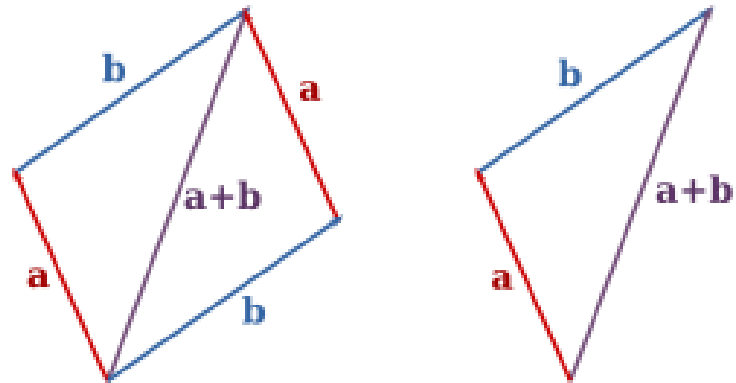
- Når du skriver mappene i kurset:
Keep it simple!
 - http://en.wikipedia.org/wiki/KISS_principle
The KISS principle states that simplicity should be a key goal in design, and that unnecessary complexity should be avoided.

REPETISJON

Vektor operasjoner

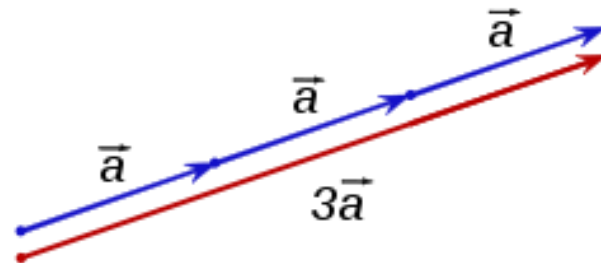
- Addisjon:

$$\begin{pmatrix} a_x \\ a_y \\ a_z \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} b_x \\ b_y \\ b_z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a_x + b_x \\ a_y + b_y \\ a_z + b_z \end{pmatrix}$$

- Skalering:

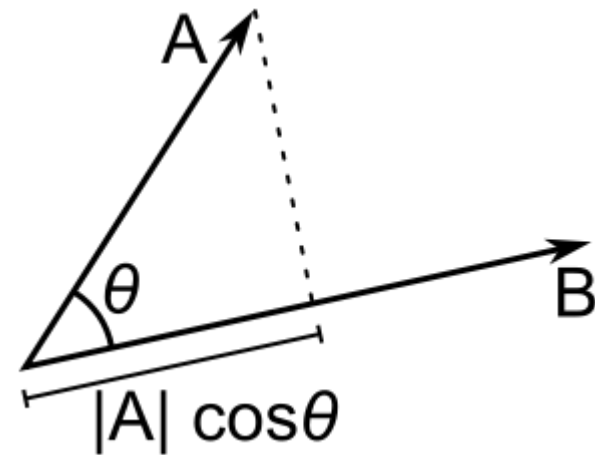
$$s \begin{pmatrix} a_x \\ a_y \\ a_z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} sa_x \\ sa_y \\ sa_z \end{pmatrix}$$

Vektor operasjoner

- Prikk-produkt (dot product):

$$\begin{pmatrix} a_x \\ a_y \\ a_z \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} b_x \\ b_y \\ b_z \end{pmatrix} = a_x * b_x + a_y * b_y + a_z * b_z$$

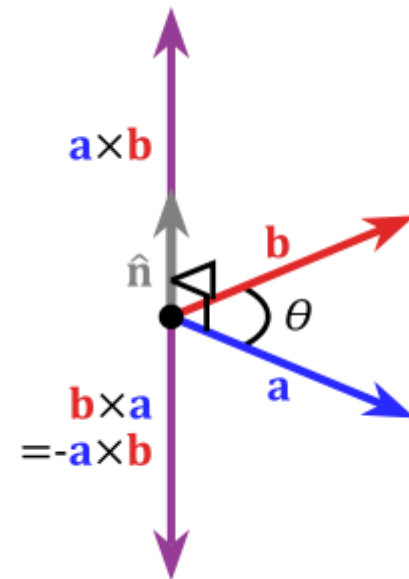
- Kan tolkes som "lengden av A i retning B", eller "A projisert ned på B"
- Brukes bl.a. til lyssetting.
- Er null dersom a står vinkelrett på b

Vektor operasjoner

- Kryss produkt:

$$\begin{pmatrix} a_x \\ a_y \\ a_z \end{pmatrix} \times \begin{pmatrix} b_x \\ b_y \\ b_z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a_y b_z - a_z b_y \\ -(a_x b_z - a_z b_x) \\ a_x b_y - a_y b_x \end{pmatrix}$$

- $a \times b$ står vinkelrett på både a og b.
- Er null dersom a og b er parallelle
- brukes i utregning av normaler

Homogene koordinater

- For å også tillate translasjoner bruker OpenGL 4x4 matriser:

$$\begin{pmatrix} a & d & g & t_x \\ b & e & h & t_y \\ c & f & i & t_z \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \\ w \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} ax + dy + gz + wt_x \\ bx + ey + hz + wt_y \\ cx + fy + iz + wt_z \\ w \end{pmatrix}$$

- Slike transformasjoner kalles affine
 - Lineær transformasjon plus translasjon
- For punkter er $w=1$
- For vektorer er $w=0$.
 - Dette er fordi vektorer ikke skal translateres, men er retninger

Modeling-transformasjoner

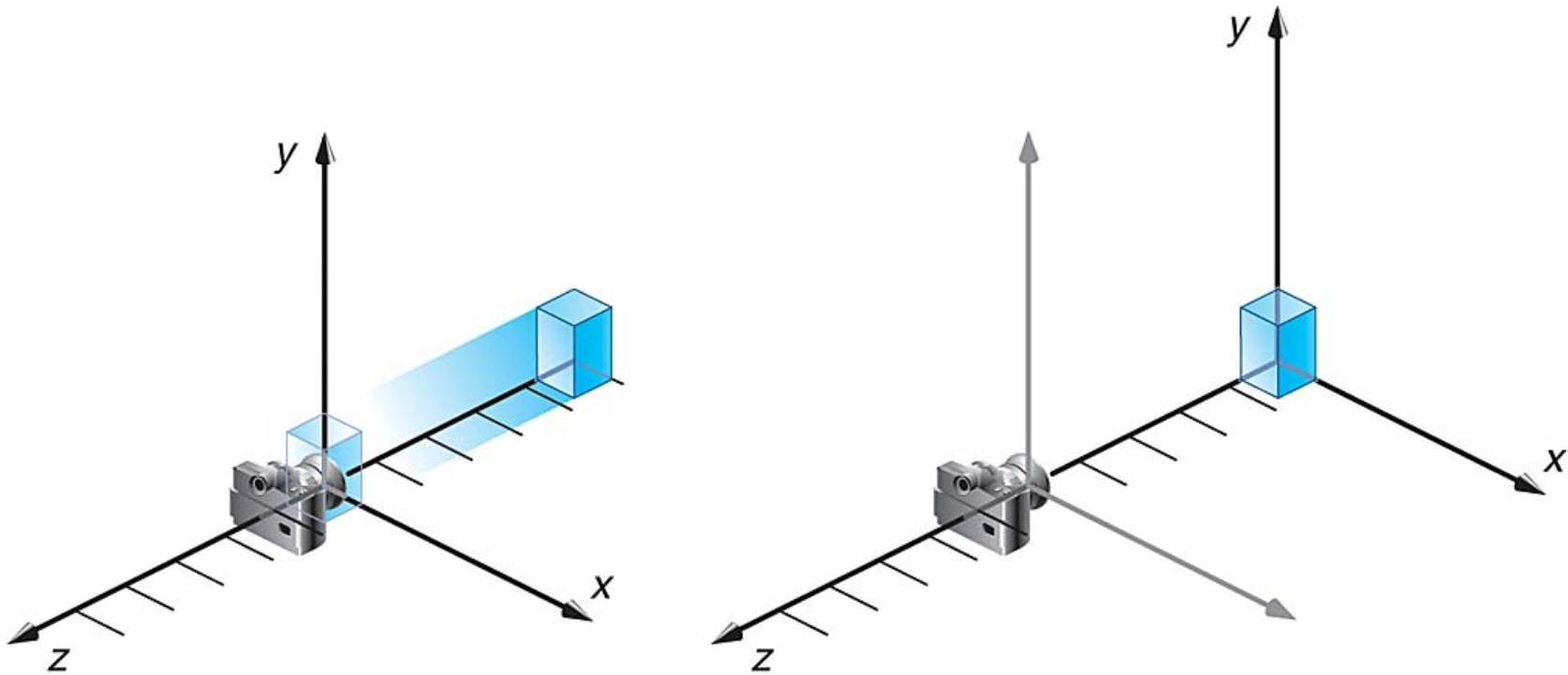
- Object space:
 - Vertex posisjoner og normaler er definert i et koordinatsystem som kalles *object space*.
 - Alle objekter kan defineres i et eget unikt object space.
- World space:
 - Vi trenger et felles koordinatsystem som kan inneholde en mengde forskjellige objekter. Dette koordinatsystemet kalles *world space*.
- Modeling transformation:
 - Transformasjonen mellom object space og world space kalles *modeling transformation*.

Viewing-transformasjoner

- Eye space:
 - Kameraet er definert i et koordinatsystem som kalles *eye space*.
- Viewing-transformation:
 - Transformasjonen mellom *world space* og *eye space* kalles *viewing transformation*.
- I OpenGL er *model matrix* og *viewing matrix* kombinert i en og samme matrise som kalles *modelview matrix*.

Kamera

- Det er to måter å se på modelview-transformasjoner i OpenGL.
 - Flyttes kamera?
 - Flyttes objektene?

Rekkefølgen på transformasjoner

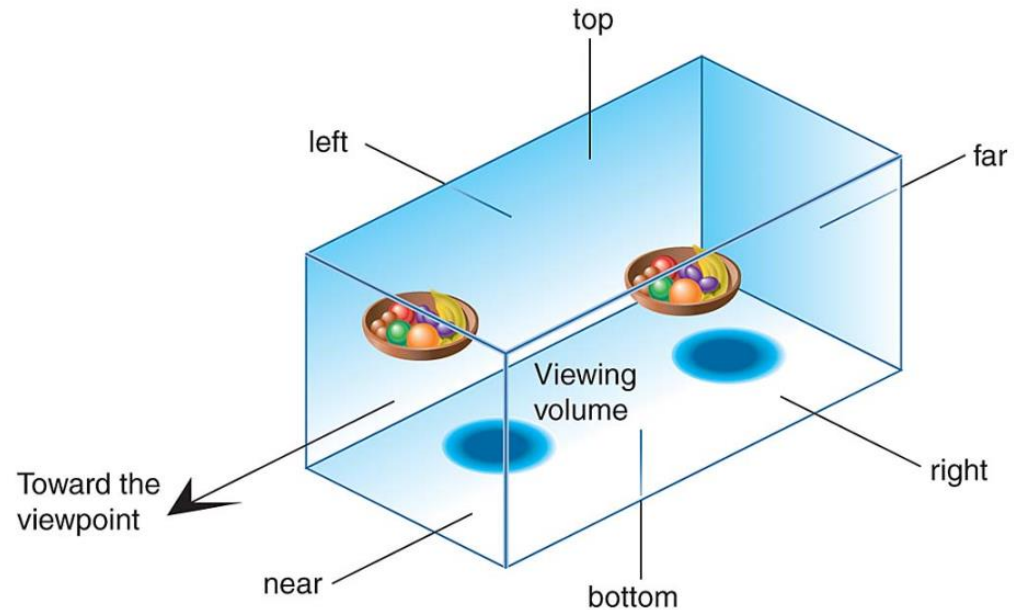
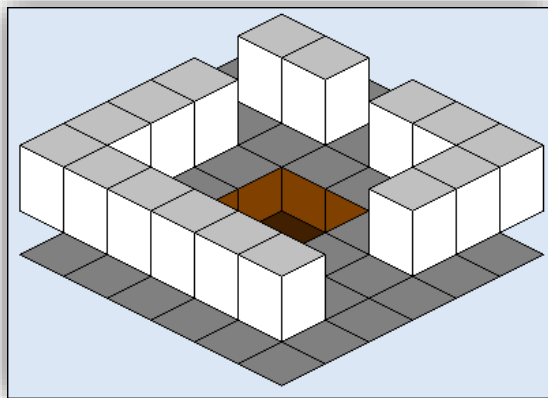
<code>glMatrixMode(GL_MODELVIEW);</code>	switch to MODELVIEW
<code>glLoadIdentity();</code>	MODELVIEW matrix M is I
<code>glMultMatrix*(M_n)</code>	$M = M_n$
<code>glMultMatrix*(M_{n-1})</code>	$M = M_n M_{n-1}$
<code>⋮</code>	<code>⋮</code>
<code>glMultMatrix*(M_2)</code>	$M = M_n M_{n-1} \cdots M_2$
<code>glMultMatrix*(M_1)</code>	$M = M_n M_{n-1} \cdots M_2 M_1$
<code>glVertex*(\mathbf{p})</code>	$\mathbf{p}' = M_n M_{n-1} \cdots M_2 M_1 \mathbf{p}_1$

- Første transformasjon som utføres på vertexen er siste matrise angitt i koden
- Gjelder også `glTranslate*`, `glRotate*` ...

Ortografisk projeksjon

- Ved ortografisk projeksjon har *viewing volume* form som en boks.

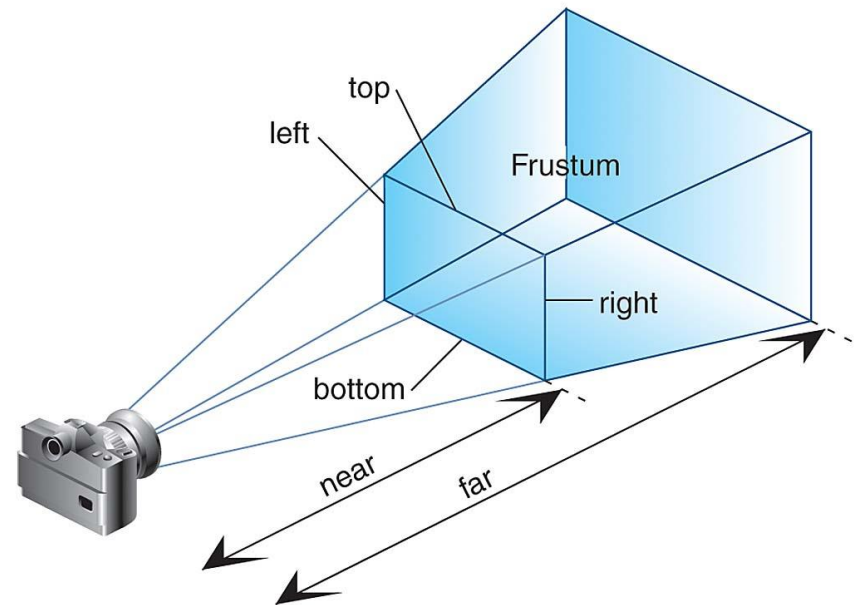
```
glOrtho(GLdouble left, GLdouble right, GLdouble bottom,  
        GLdouble top, GLdouble near, GLdouble far);
```


Perspektiv projeksjon

- Objekter som er nært kamera blir større enn objekter som er lengre unna kamera.

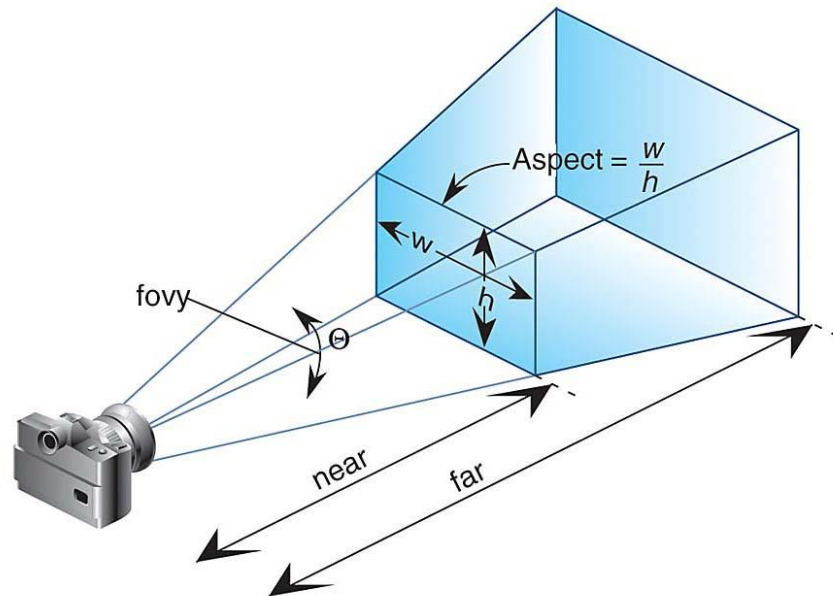
`glFrustum(GLdouble left, GLdouble right, GLdouble bottom, GLdouble top, GLdouble near, GLdouble far);`

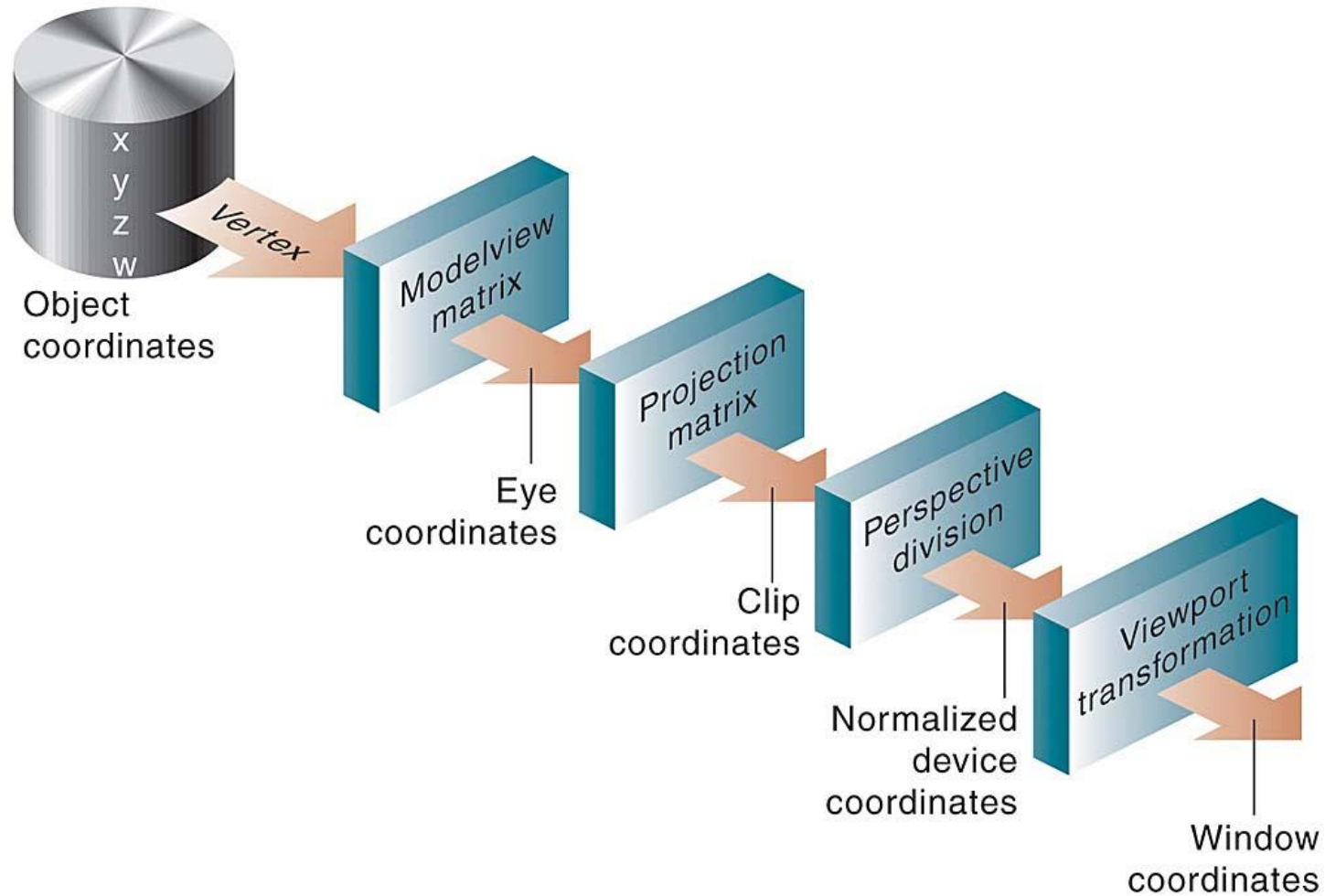
Perspektiv projeksjon

- Om man synes `glFrustum` er vanskelig å bruke kan man bruke følgende kommando fra `glu` i steden for:

```
gluPerspective(GLdouble fovy, GLdouble aspect,  
              GLdouble near, GLdouble far);
```


Transformasjoner forts.

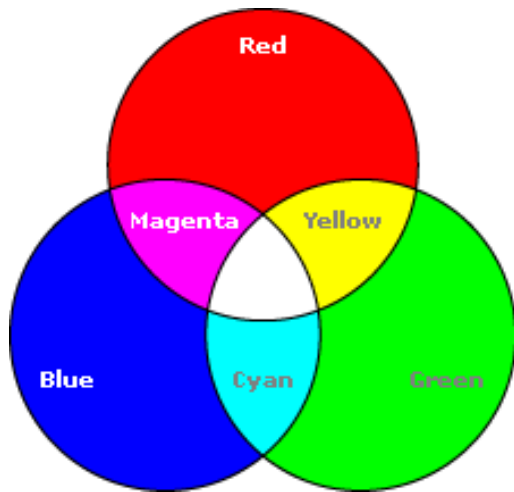

Koordinatsystemer og transformasjoner i OpenGL

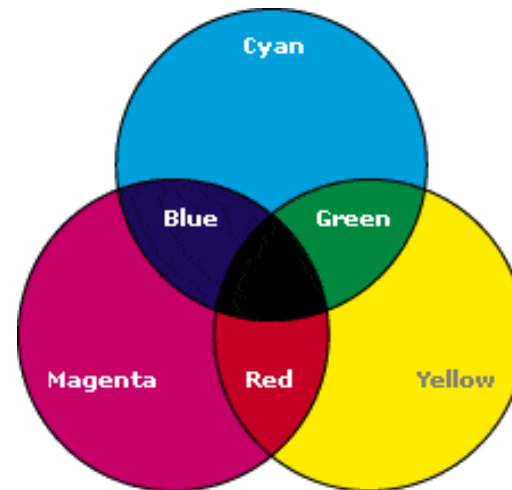
DAGENS FORELESNING

Farger i OpenGL

- I OpenGL spesifiseres en farge som separate intensiteter av rød, grønn og blå komponenter.
- RGB er basert på en adderende fargeblanding.
- Det finnes andre fargemodeller som CMYK (cyan, magenta, yellow, black) som er basert på en subtraherende fargeblanding (blekkskrivere)

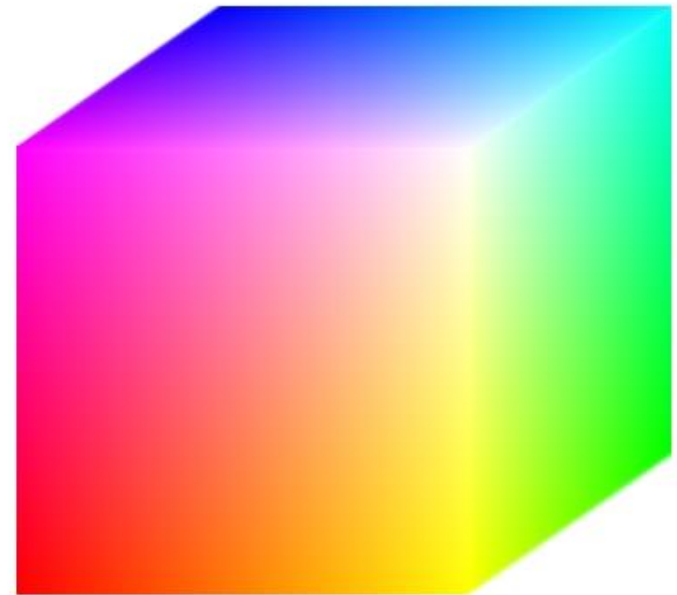
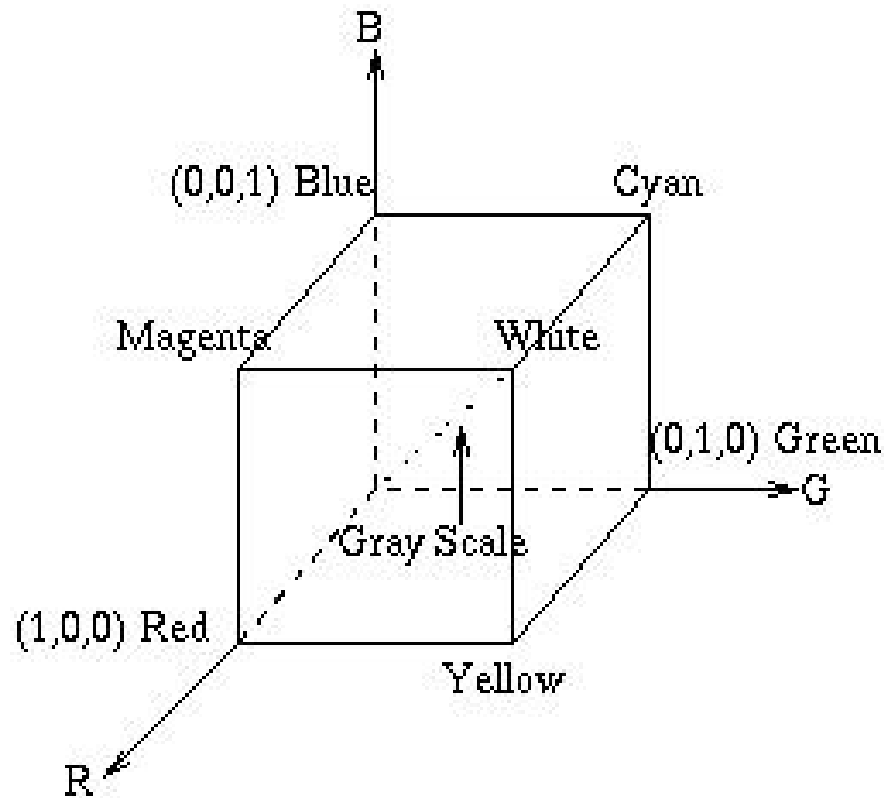

Additiv - OpenGL

Subtraktiv - Printing

Fargekuben til OpenGL

Funksjon for å spesifisere farge

- Denne funksjonen setter fargen til alle vertexer som tegnes etterpå.

```
glColor{3,4}{b,d,f,i,s,ub,ui,us}(red, green, blue, alpha);
```

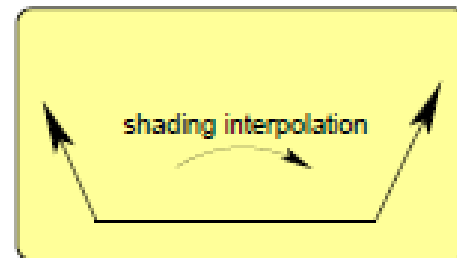
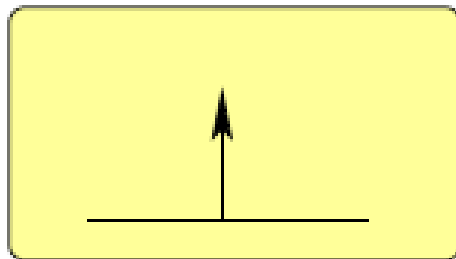
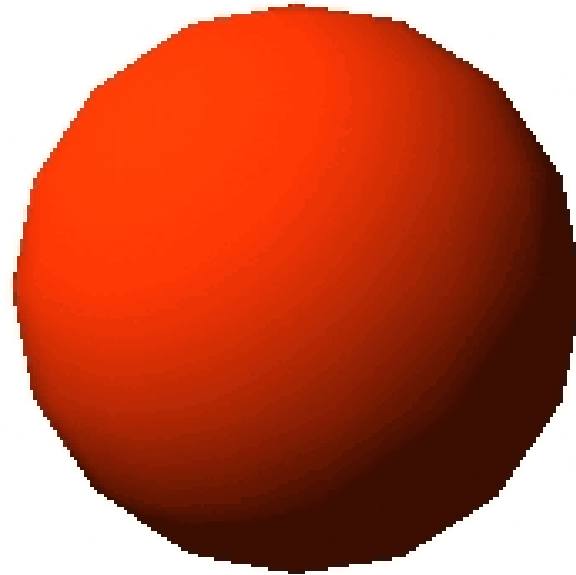
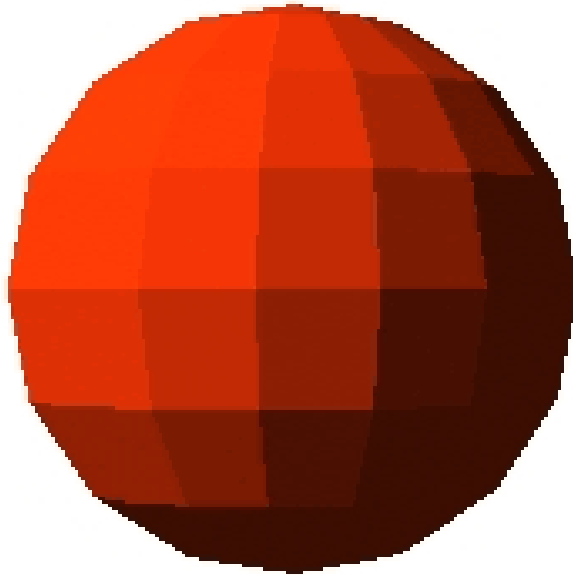
Shading Model

- Smooth shading (Gouraud shading)
 - Fargeverdiene blir interpolert mellom vertexene i et primitiv
 - `glShadeModel(GL_SMOOTH);`
- Flat shading
 - Ingen shading blir utført i et primitiv. Fargen til primitivet bestemmes som regel av fargen som var satt for den siste vertexen i primitivet.
 - `glShadeModel(GL_FLAT);`

Demo - Video

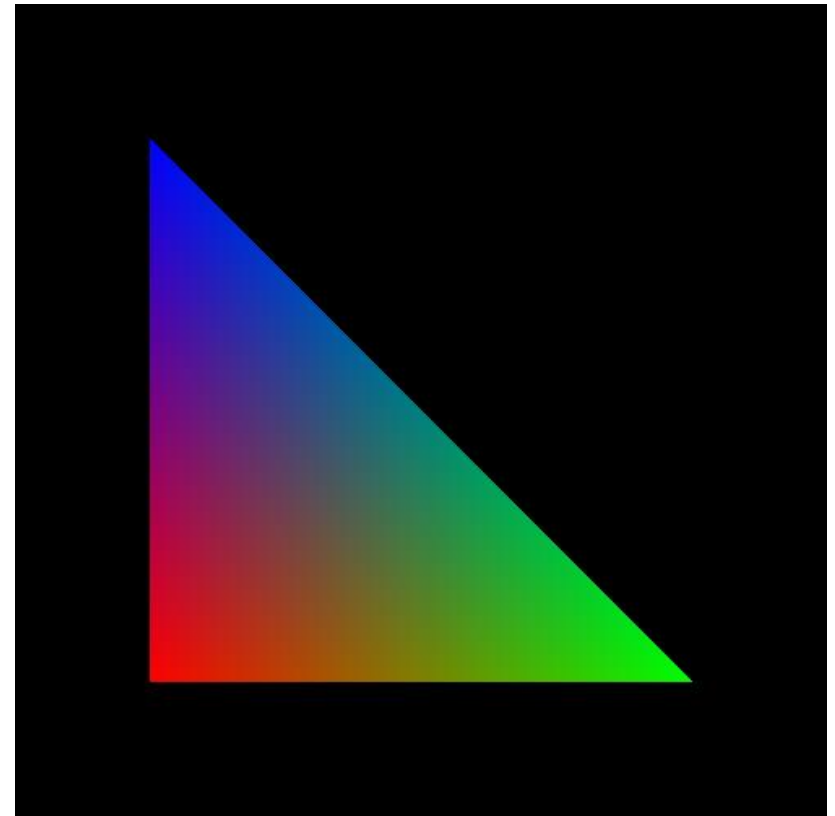
- Henri Gouraud, 1971: Gouraud shading
- <http://nerdplusart.com/first-3d-rendered-film-from-1972-and-my-visit-to-pixar>

Flat shading vs. smooth shading

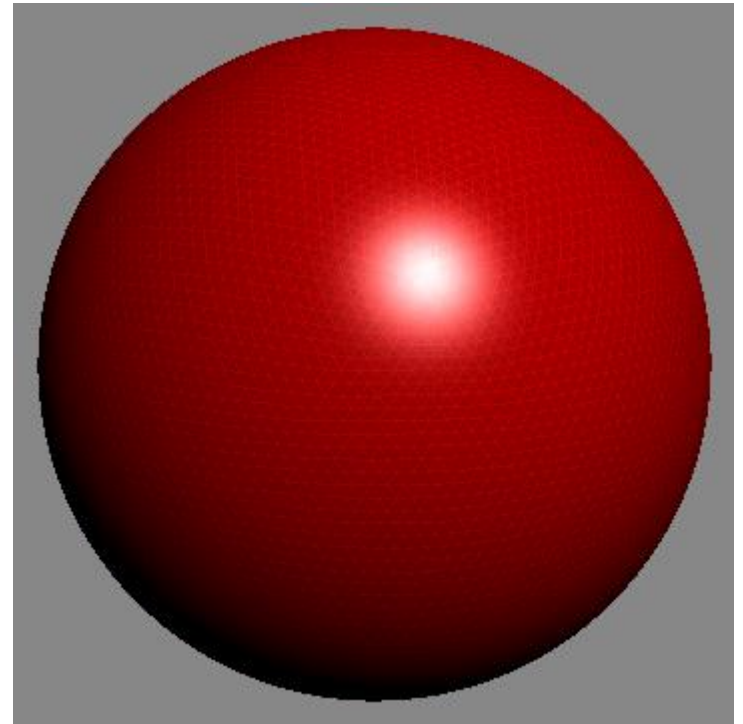
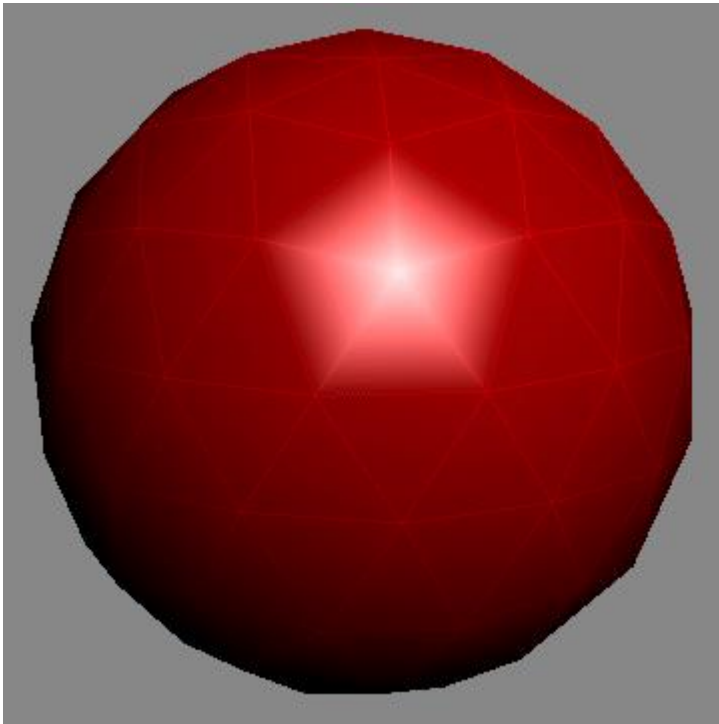
Smooth shading av et triangel

```
glClearColor(0.0f, 0.0f, 0.0f, 0.0f);  
glShadeModel(GL_SMOOTH);  
  
glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT);  
glBegin(GL_TRIANGLES);  
    glColor3f(1.0f, 0.0f, 0.0f);  
    glVertex2f(-1.0f, -1.0f);  
    glColor3f(0.0f, 1.0f, 0.0f);  
    glVertex2f(1.0f, -1.0f);  
    glColor3f(0.0f, 0.0f, 1.0f);  
    glVertex2f(-1.0f, 1.0f);  
glEnd();
```


Smooth shading

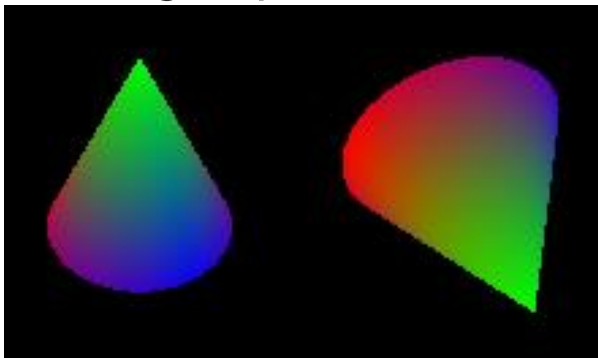
- Gouraud shading har fortsatt artifakter ved lav poly-count

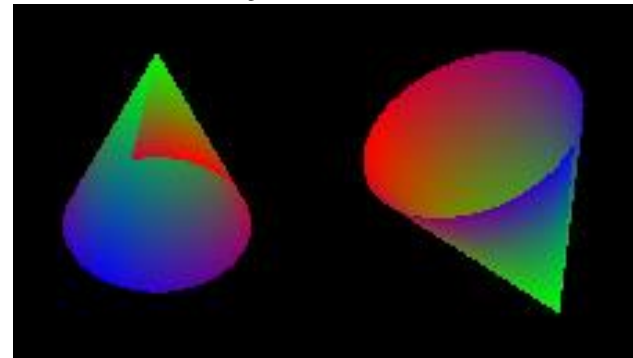
Images from Wikipedia, user Jalo

Hidden Surface Removal

- Når man begynner å tegne objekter som er tredimensjonale er det viktig å tegne objekter som befinner seg foran andre objekter samtidig som man fjerner objekter som er skjult.
- Hvis man ikke har en mekanisme for å håndtere dette kan man få uønskede artefakter.
- Løsningen på dette er å bruke noe som heter dybdetest.

Med dybdetest

Uten dybdetest

Hidden Surface Removal forts.

- Et dybdebuffer tar vare på dybden til en pixel, det vil si avstand i forhold til kamera.
- Hvis en pixel har en mindre dybdeverdi enn en tidligere tegnet pixel blir den tegnet, hvis dybdeverdien er større blir pixelen forkastet.

```
void init() {  
    SDL_GL_SetAttribute(SDL_GL_DEPTH_SIZE, 16);  
    glEnable(GL_DEPTH_TEST);  
}  
void render() {  
    glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT | GL_DEPTH_BUFFER_BIT);  
    ...  
}
```

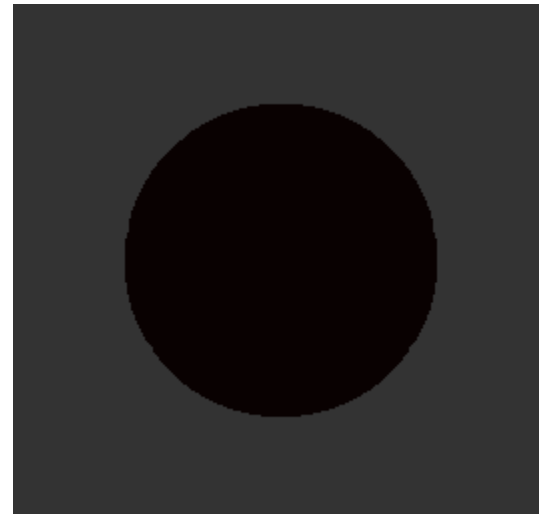
Lyssetting

Lyssetting

- For å skape en 3-dimensjonal scene er det viktig med lyssetting.
- I dette tilfellet ser man ikke forskjell på en ball og en tallerken når lyssetting ikke brukes.

Lyssatt

Ikke lyssatt

Phong Reflection Model

- OpenGL bruker såkalt Phong Reflection Model
 - Oppkalt etter doktoravhandlingen til [Bui Tuong Phong](#) 1973.

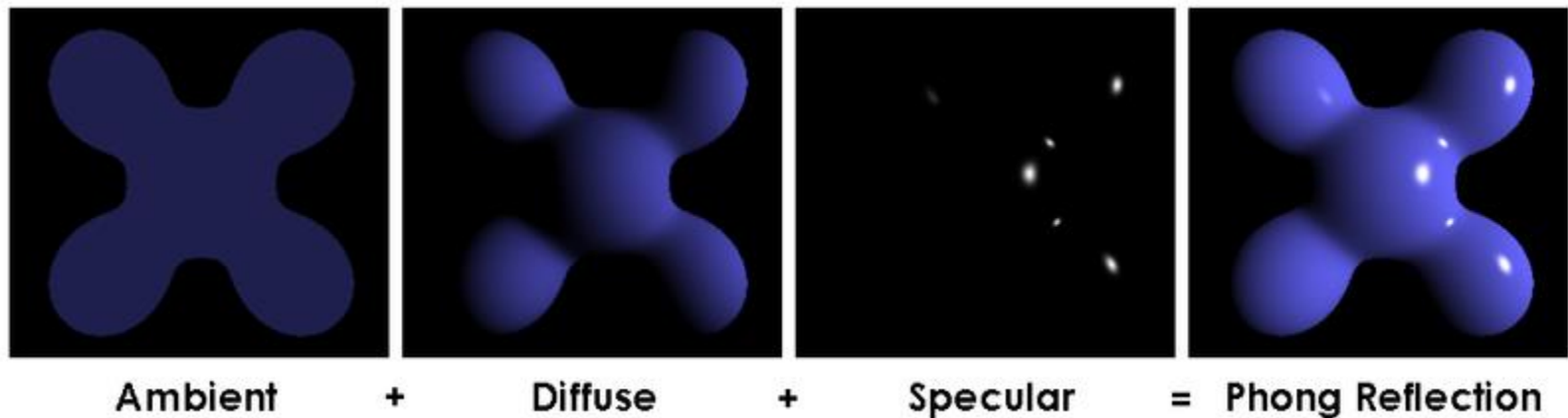
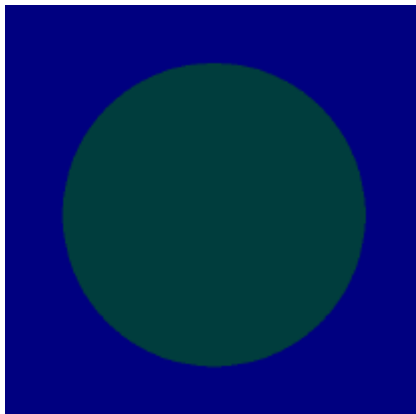

Image from Wikipedia, user Rainwarrior

Lysegenskaper – Ambient Light

- Ambient lys har ingen retning.
- Objekter som blir opplyst med ambient lys blir lyssatt likt på alle overflater og i alle retninger.
- En approksimasjon av "sekundærlys"

```
glLightfv(GL_LIGHT0, GL_AMBIENT, light_ambient)
```

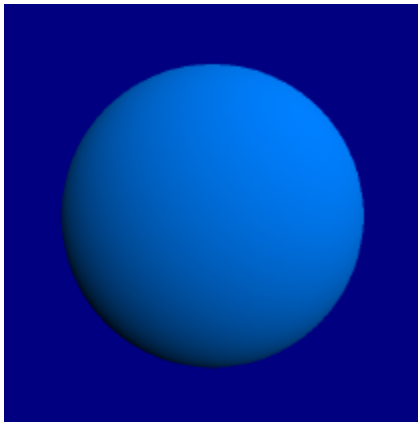

Ambient lys gir samme farge over hele primitivet.

Lysegenskaper – Diffuse Light

- Diffust lys kommer fra en lyskilde, og er avhengig av normalene til objektet.
- Uavhengig av synsretning
- En approksimasjon av lyssetting av en matt overflate

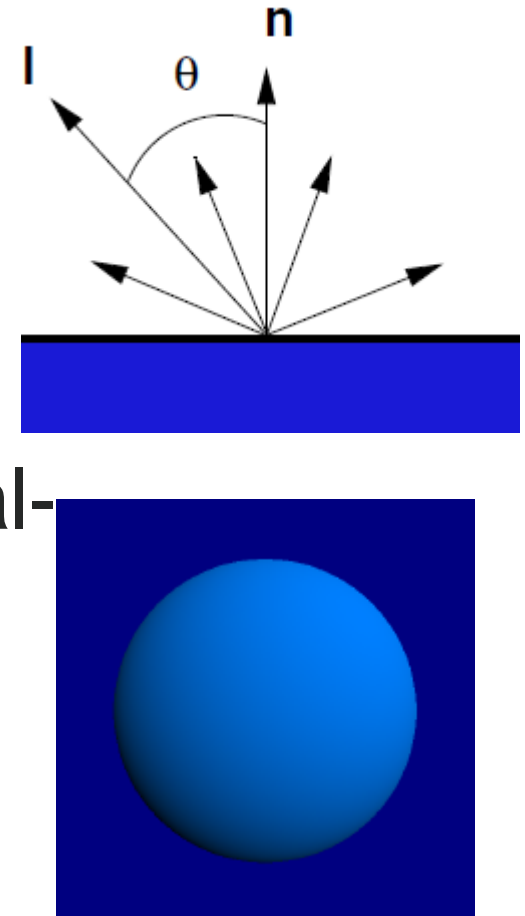
```
glLightfv(GL_LIGHT0, GL_DIFFUSE, light_diffuse)
```


Her står lyskilden til høyre for objektet og det diffuse lyset bidrar dermed til lyssettingen av den høyre halvkulen.

Diffuse light

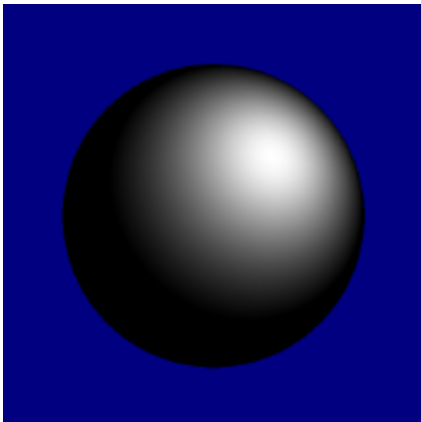
- Regnes ut ved å bruke prikkproduktet mellom normalvektoren og lysvektoren
- $\text{diff} = \max(n \cdot l, 0)$

Lysegenskaper – Specular Light

- Specular lys kommer fra en spesiell retning og er avhengig av normalen til objektet samt kameraposisjon.
- En approksimasjon av lyssetting til en blank overflate

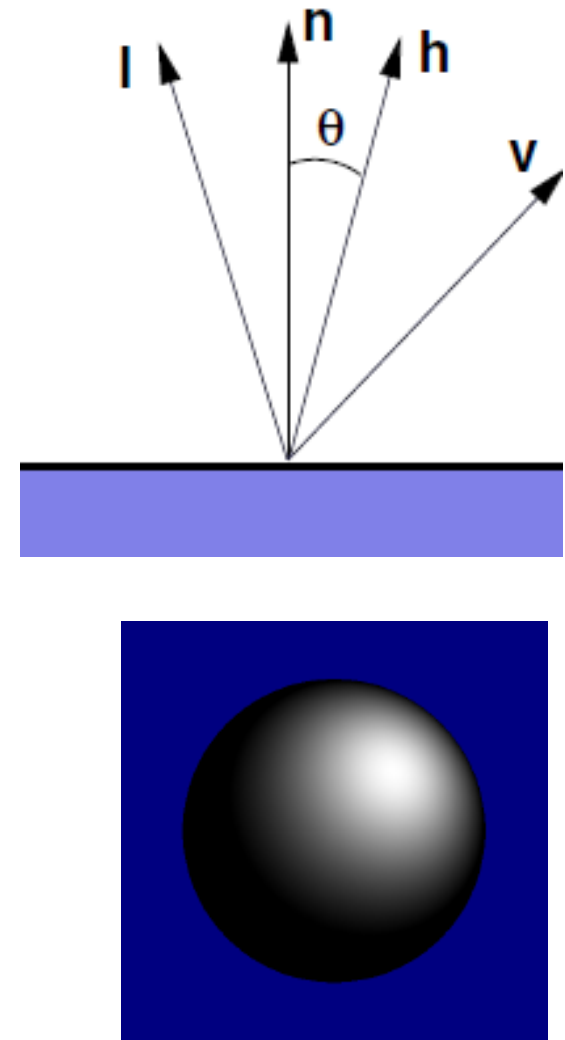
```
glLightfv(GL_LIGHT0, GL_SPECULAR, light_spec)
```


Specular lyssetting av kula.

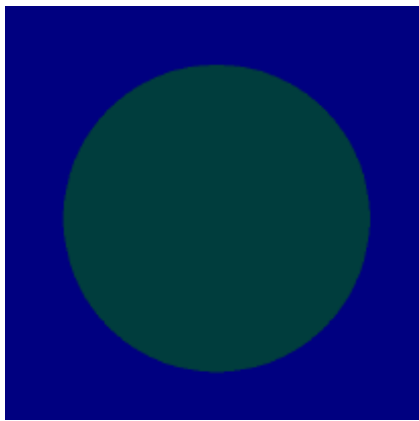
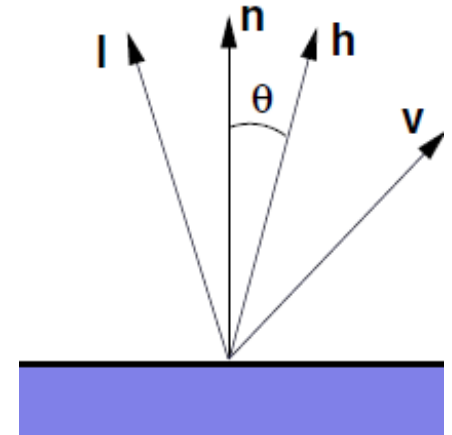
Specular light

- Regnes ut ved prikkprodukt mellom halv- og view-vektor
- I tillegg brukes en "shininess" parameter for å si hvor skarp refleksjonen skal være
- $spec = \max(h \cdot n, 0)^{shininess}$

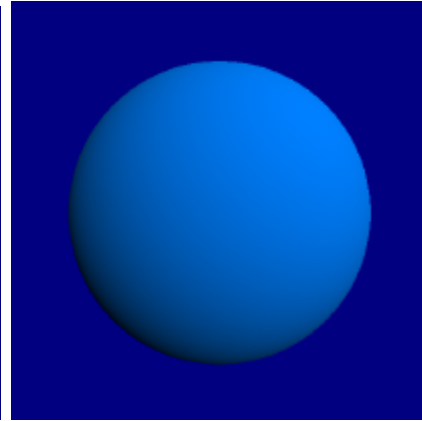

Lyssetting oppsummer

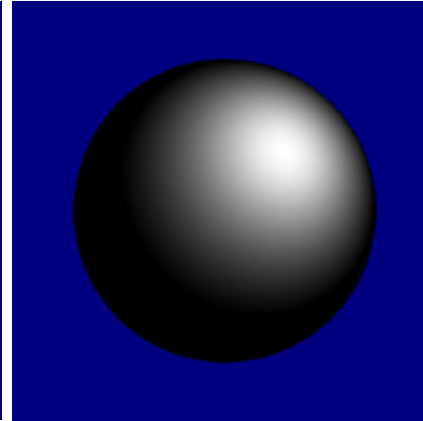
- light = ambient
+ $\max(n \cdot I, 0)$
+ $\max(h \cdot n, 0)^{\text{shininess}}$

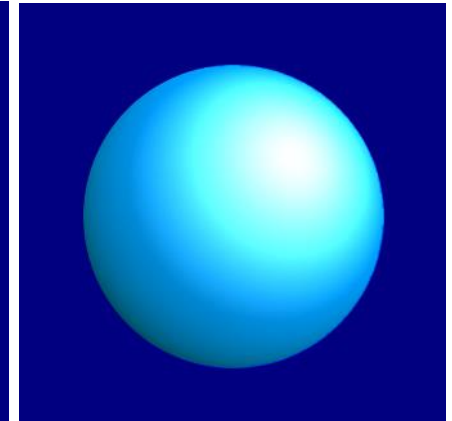
Ambient

Diffuse

Specular

= Phong Lighting

Lyskilder og materialer

- OpenGL tillater flere samtidige lyskilder
 - `glEnable(GL_LIGHTING);`
`glEnable(GL_LIGHT0);`
`glEnable(GL_LIGHT1);`
...
- Lysets egenskaper sammen med materialegenskapene bestemmer den endelige fargen fargen
 - Eks: Rød ball i hvitt lys blir rød
 - Rød ball i grønt lys blir sort

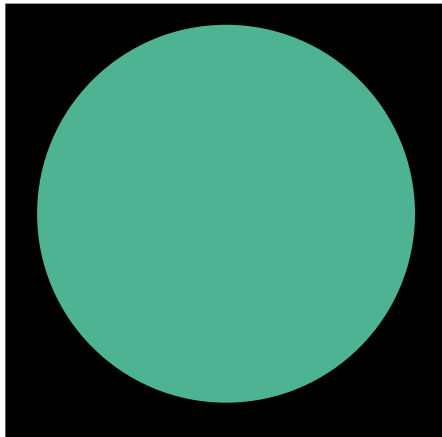
Materiallegenskaper

- På samme måte som lys, har materialer forskjellig ambient, diffuse og specular farge som brukes for å bestemme materialets refleksjoner.
- `glMaterialfv(GL_FRONT, GL_EMISSION, mat_emis);`
- `glMaterialfv(GL_FRONT, GL_AMBIENT, mat_ambient);`
- `glMaterialfv(GL_FRONT, GL_DIFFUSE, mat_diffuse);`
- `glMaterialfv(GL_FRONT, GL_SPECULAR, mat_specular);`

Materiallegenskaper - Emission

- Emission er en materialelegenskap for å angi hvor "selvlysende" et objekt er.
- Blir ikke regnet som en lyskilde (gjelder selv om lyssetting er disabled)

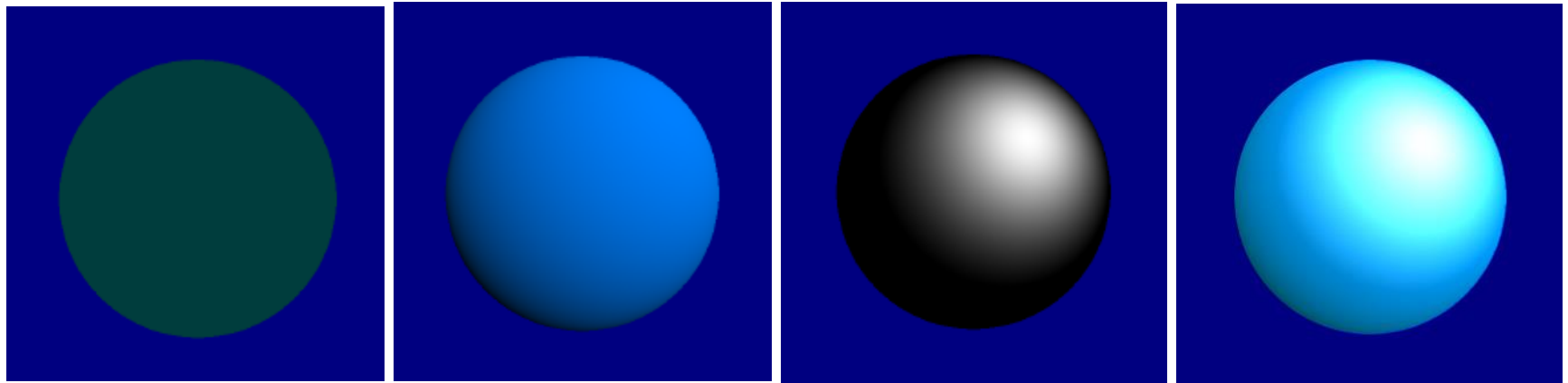
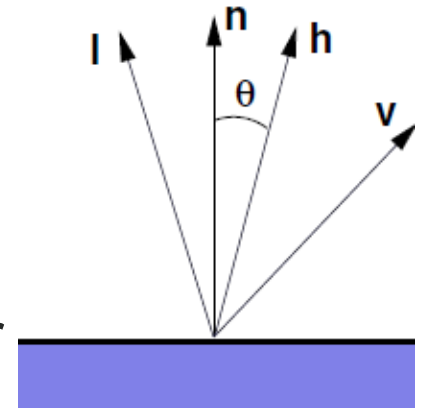
```
glMaterialfv(GL_FRONT, GL_EMISSION, mat_emis)
```


Kula får en cyan farge selv om den ikke blir lyssatt. Denne effekten kan brukes for f.eks. lamper.

Lyssetting med materialegenskaper

- $\text{color} = M_{\text{emission}}$
+ $L_{\text{ambient}} * M_{\text{ambient}}$
+ $\max(n * I, 0) * M_{\text{diffuse}}$
+ $\max(h * n, 0)^{\text{shininess}} * M_{\text{specular}}$

Ambient + Diffuse + Specular = Phong Lighting

Color Material

- `glMaterial` er en dyr operasjon
- For å øke ytelsen kan man bruke *color material*. Da endrer `glColor` en materialegenskap og ikke fargen.
- Må aktivere *color material* med kommandoene:

```
glEnable(GL_COLOR_MATERIAL);
```

```
glColorMaterial(GLenum face, GLenum mode);
```

face angir hvilken side av et primitiv man skal påvirke med kommandoen mens *mode* angir hvilke typer materialegenskaper som skal oppdateres.

Color Material forts.

- Kodeeksempel:

```
glEnable(GL_COLOR_MATERIAL);  
glColorMaterial(GL_FRONT, GL_DIFFUSE);  
// glColor forandrer nå diffuse refleksjon  
glColor3f(0.2f, 0.5f, 0.8f);  
// tegn geometri  
glColorMaterial(GL_FRONT, GL_SPECULAR);  
// glColor forandrer nå specular refleksjon  
glColor3f(0.9f, 0.0f, 0.2f);  
// tegn geometri  
glDisable(GL_COLOR_MATERIAL);
```

Demo – Nate Robins

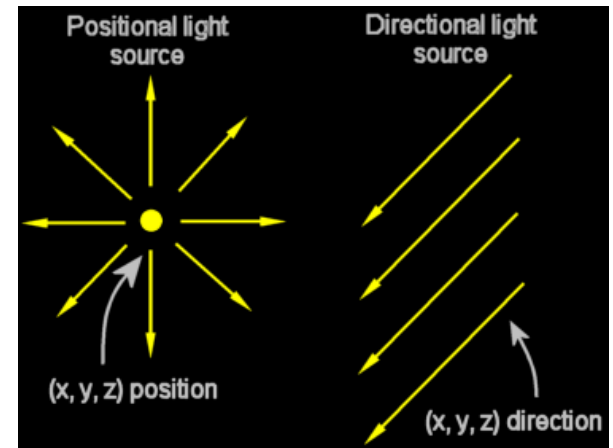
- Last ned nate_robins.zip fra "it's learning"
- Kjør lightmaterial.exe
- Prøv å sett forskjellige lys- og materialeegenskaper og observer hvordan disse påvirker lyssettingen av objektet.

Lysposisjon

- Ved å sette posisjonen til en lyskilde spesifiserer man også hvilken type lys man har.

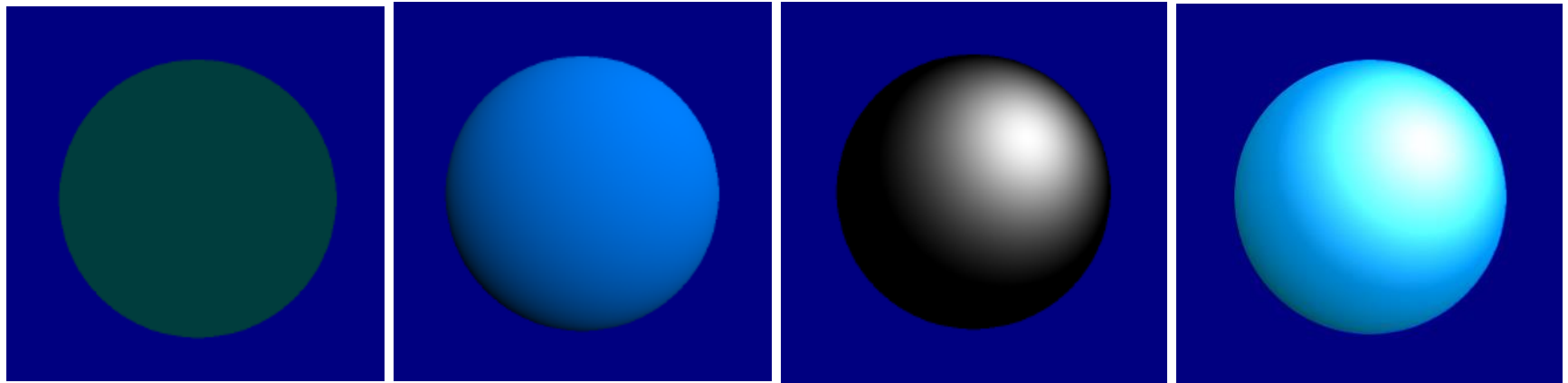
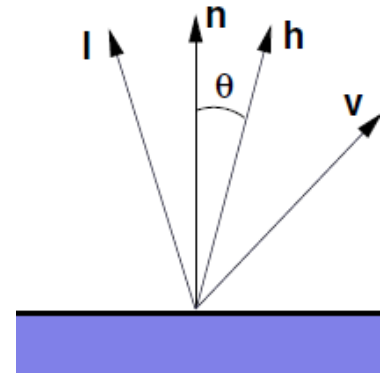
`glLightfv(GL_LIGHT0, GL_POSITION, light_pos)`

- Directional light (sol)
 - `GLfloat light_pos[] = {1.0, 1.0, 1.0, 0.0}`
 - Alle objekter lysettes likt!
- Positional light (lampe)
 - `GLfloat light_pos[] = {1.0, 1.0, 1.0, 1.0}`
 - Alle objekter lyssettes forskjellig avhengig av posisjon

Lyssetting med avstand

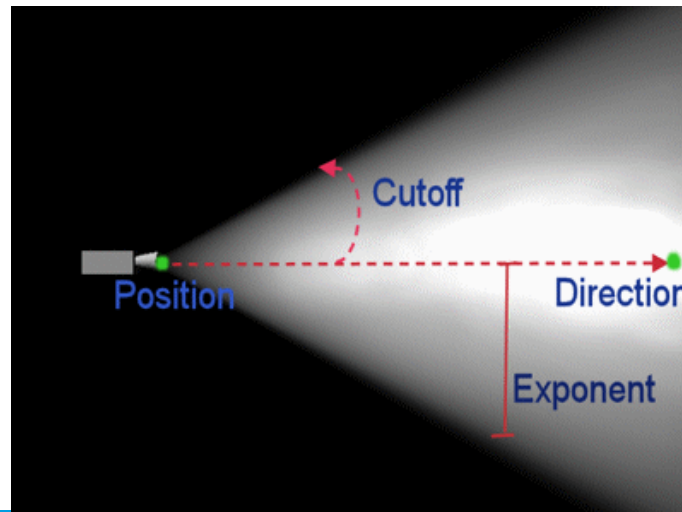
- $\text{color} = M_{\text{emission}} + C_{\text{amb}} + (C_{\text{diff}} + C_{\text{spec}}) * \text{atten}$
- $\text{atten} = 1 / (a + bd + cd^2)$ (quadratic)
Light gets weaker as the distance get larger

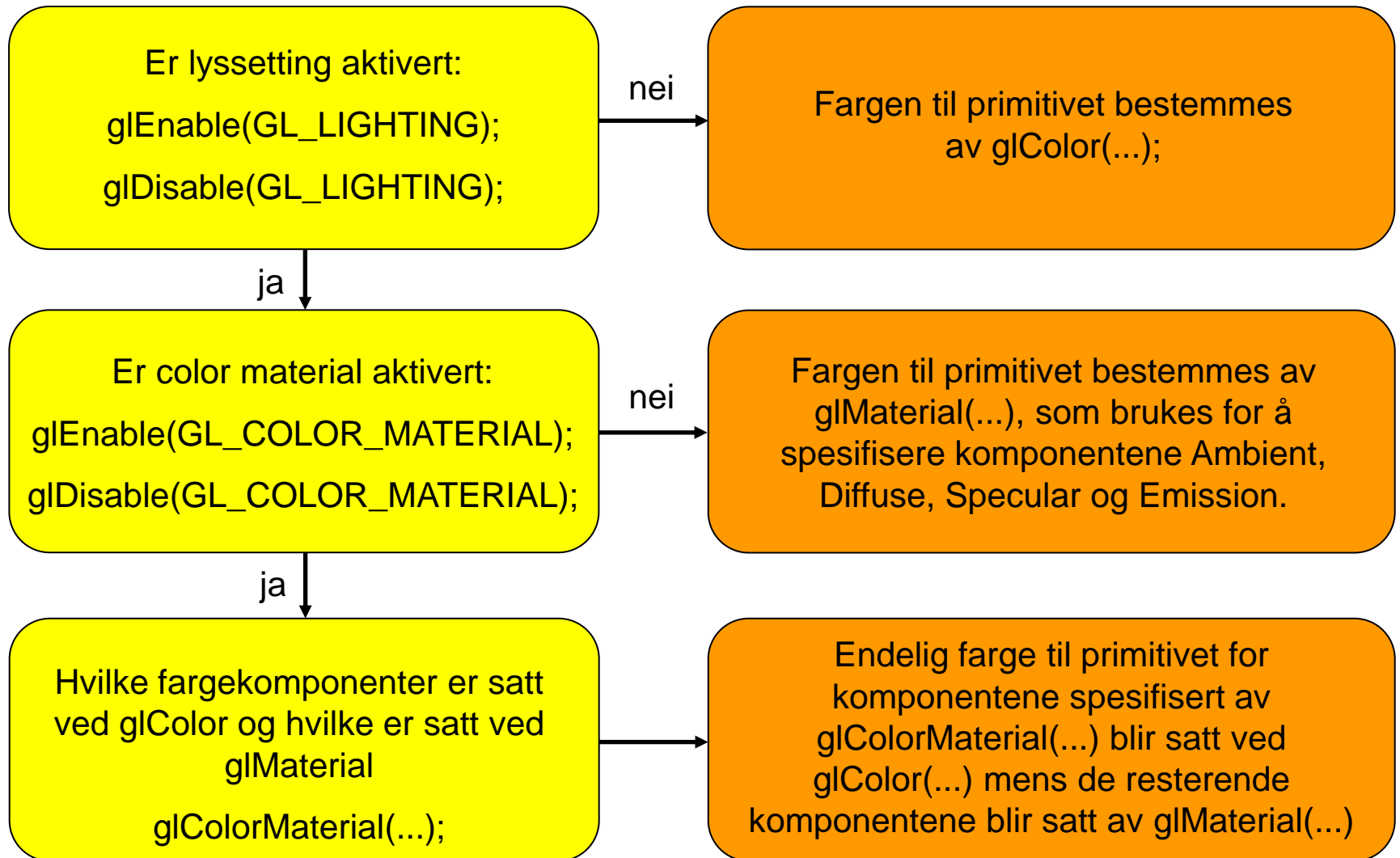
Ambient + Diffuse + Specular = Phong Lighting

Spotlights

- Spot direction angir hvor spotlight'en peker
`glLightf(GL_LIGHT0, GL_SPOT_DIRECTION, dir); dir: [x, y, z]`
- Spot cutoff angir bredden på en kjegle som definerer en spotlight.
`glLightf(GL_LIGHT0, GL_SPOT_CUTOFF, angle); angle: [0-90]`
- Spot exponent brukes for å angi hvor konsentrert lyset er.
`glLightf(GL_LIGHT0, GL_SPOT_EXPONENT, exp); exp: [0-128]`

State-flytdiagram

Demo – Nate Robins

- Kjør `lightposition.exe`
- Prøv å forandre på lysposisjon og den siste komponenten som setter om lyset er `directional` eller `positional`.

Attributt stack

- I tillegg til matrise stack har OpenGL en attributt stack
- Nesten alle tilstander (states) kan lagres
- Eksempler:
 - Lagrere lys egenskaper og matrialegenskaper:
 - `glPushAttrib(GL_LIGHTING_BIT)`
 - Lagre dybde test tilstand:
 - `glPushAttrib(GL_DEPTH_BUFFER_BIT)`
 - Lagre begge:
 - `glPushAttrib(GL_DEPTH_BUFFER_BIT | GL_LIGHTING_BIT)`
 - Sett tilbake den lagrede tilstanden
 - `glPopAttrib();`
- Merk: Alle attributter lagres i samme stack
- Kan være veldig ineffektivt

PAUSE – 15 MIN

Lab

- Help med Mappe 1
- Hjelp med tidligere lab-oppgaver

Lab: Lyssetting

- Ta utgangspunkt i kode og lag fire forskjellige lys (rød, grønn, blå og hvit) som man kan veksle mellom med tastene r, g, b og w.
- Prøv å veksle mellom directional og positional lysegenskaper.
- Forandre materialeegenskapene til objektet for å få objektet til å se ut som f. eks. gull eller svart gummi (finn parametere med `lightmaterial.exe`).
- Eksperimenter med forskjellige parametere for positional light.

Lab: Bruk to lys med forskjellig farge samtidig.

